

Etiske retningslinjer

Etiske retningslinjer				Dok type: Retningslinjer
				Side nr:
Utgave 1	Skrevet av: Aud Hamnvik Hanssen	Gjelder fra 24.6.15	Vedtatt i: PS 31/15, Nordreisa kommunestyre	

De etiske retningslinjene er et supplement til gjeldende organisasjonsverdier, og skal gjelde for både folkevalgte og ansatte.

Nordreisa kommune sine organisasjonsverdier er følgende:

- Vi møter hverandre og våre brukere med respekt og interesse.
- Vi legger vekt på faglig godt arbeid.
- Vi vil gjøre vårt beste for å fremme trivsel og arbeidsglede.
- Vi er lojale mot ledelsen, hverandre og gjeldende regler.
- Vi er villige til å tenke nytt og å finne løsninger
- Vi forventer godt og utviklende samarbeid.

Nordreisa kommune er ansvarlig for grunnleggende velferdstjenester og forvalter store ressurser på vegne av fellesskapet.

Kommunen er gitt stor makt som forvalter av en rekke lover og forskrifter. Det er derfor viktig av holdningene til folkevalgte og ansatte gjenspeiler høy etisk bevissthet.

Et fungerende lokaldemokrati forutsetter at innbyggerne har tillit til kommunen.

Hva betyr «etikk» og «moral»?

Det kan være vanskelig å skille mellom begrepene etikk og moral. Enkelt forklart kan en si at etikken er det teoretiske grunnlaget for akseptabel oppførsel, retningslinjer/normer for de mer grunnleggende spørsmål i livet – spørsmål om hva som er rett eller galt, godt eller vondt. Moralen er praktiseringa av de etiske normene i det daglige.

HENSIKT

Etiske retningslinjer skal være en rettesnor for politisk arbeid og arbeid utført av ansatte i Nordreisa kommune.

For å skape et godt tillitsforhold mellom ansatte, folkevalgte og innbyggerne, vil Nordreisa kommune legge vekt på at gode etiske grunnholdninger skal prege virksomheten.

1 LOVVERK, INTERNE REGLER OG VEDTAK SKAL FØLGES

Alle forplikter lojalt å overholde de lover, forskrifter og reglement som gjelder for kommunens virksomhet. Dette innebærer også at alle holder seg lojalt til de vedtak som fattes.

2 DET ER ET FELLES ANSVAR Å BYGGE TILLIT

Folkevalgte og ansatte er viktige for innbyggerne sin tillit og holdning til kommunen. De skal derfor aktivt ta avstand fra, og kjempe mot, uetisk forvaltningspraksis.

3 KOMMUNEN SKAL FØLGE GOD FORVALTNINGSSKIKK

Saksbehandlingen skal være åpen og redelig. Nordreisa kommune følger prinsippet om meroffentlighet i forvaltningen. De ansatte skal opptre profesjonelt og i tråd med god forvaltningsskikk. Alle innbyggere skal behandles likeverdige.

4 ANSATTE OG FOLKEVALGTE SKAL HA ET VÅKENT ØYE FOR HABILITET OG INTERESSEKONFLIKTER

Fortrolige opplysninger som blir mottatt i forbindelse med behandling av saker i kommunen, må respekteres og ikke brukes til personlig vinning. All informasjon som blir gitt i forbindelse med arbeid eller verv for kommunen, skal være korrekt, pålitelig og forståelig, og ikke med viten og vilje gis en uklar formulering.

Den enkelte har plikt til å melde fra til overordnede eller utvalgsleder/ordfører hvis det er grunn til å tro at det kan stilles spørsmål ved habiliteten til vedkommende.

Folkevalgte og ansatte i kommunen skal unngå å komme i situasjoner som kan føre til konflikt mellom kommunens interesser og personlige interesser.

Dette gjelder også i tilfeller som ikke blir berørt av habilitetsreglene i forvaltningsloven.

Eksempel på slike interessekonflikter kan være:

- forretningsmessige forhold til tidligere arbeidsgivere eller arbeidskollegaer
- lønnet bistilling/arbeid som kan påvirke arbeidet i kommunen
- engasjement i interesseorganisasjon eller politisk virksomhet som berører forhold den enkelte arbeider med i kommunen
- personlige økonomiske interesser som kan føre til at vedkommende kommer i en konkurransesituasjon eller lojalitetskonflikt i forhold til den kommunale virksomheten
- familie eller andre nære relasjoner

5 DE ANSATTE SKAL OPPTRE LOJALT

Kommunen sine ansatte plikter å følge de rettslige og etiske reglene og retningslinjer som gjelder for virksomheten, samt å etterfølge pålegg fra overordnet.

Ansatte kan likevel aldri forpliktes å følge pålegg om å gjøre noe ulovlig eller uetisk (se pkt 7).

Tillitsvalgte og verneombud har ansvar for – og plikt til – å fremme eventuelle klager på vegne av enkeltmedlemmer og organisasjonen på en egnet måte. De tillitsvalgte og

verneombudene sin uttalerett blir på denne bakgrunn større enn for andre arbeidstakere. Samtidig har de tillitsvalgte og verneombudene et medansvar for å ta vare på samarbeid og arbeidsmiljø.

Det skal utvises varsomhet med å gi uttalelser som skaper, eller som kan være egna til å skape, tvil om den politiske avgjørelsesprosessen.

De ansatte har et selvstendig ansvar for å omtale kommunen, politikerne og de andre ansatte på en redelig måte.

6 FOLKEVALGTE SKAL VÆRE BEVISST SIN ROLLE SOM REPRESENTANTER FOR KOMMUNEN

Folkevalgte må være seg bevisst sin rolle og sitt kollektive ansvar som arbeidsgiver. Det forutsettes at de kommuniserer med respekt overfor ansatte og hverandre på tvers av partigrensene. De folkevalgte har et særlig ansvar for å tydeliggjøre og skape aksept for etisk forsvarlig atferd, og legge rammene for en god praktisering av dette. De folkevalgte bør henvende seg til ordføreren i tvilstilfeller.

De folkevalgte har et selvstendig ansvar for å omtale kommunen, ansatte og de andre politikerne på en redelig måte.

Alle folkevalgte anmodes om å registrere sine roller i styreverv registeret.

7 ANSATTE HAR RETT OG PLIKT TIL Å VARSLE

Varsling av kritikkverdige forhold skal tas opp tjenesteveg.

Arbeidstakere har plikt og rett til å varsle om kritikkverdige forhold i Nordreisa kommune (jf AML § 2-4). Kritikkverdige forhold er saker som er uetiske, lovstridige eller som kan true liv eller helse. Et særlig ansvar har ansatte som observerer forhold som kan føre til fare for sikkerheten til brukerne.

Varsling skal først skje til nærmeste leder. Hvis nærmeste leder ikke følger opp, skal overordnet leder/HVO/HTV varsles.

En ansatt som varsler skal være vernet om gjengjeldelse fra virksomheten (jf AML § 2-5). Det forutsettes at varslingen ikke er i strid med annen lov, og gjort i tråd med dette punktet her.

8 KOMMUNEN SKAL HA ET GODT ARBEIDSMILJØ UTEN MOBBING OG DISKRIMINERING

All mobbing og trakassering er uakseptabel og skal ikke forekomme. Ansatte har ansvar for å gripe inn eller varsle nærmeste leder hvis de oppdager at kollegaer blir mobbet på arbeidsplassen. Når nærmeste leder opptrer uakseptabelt, skal saka om nødvendig bringes til neste nivå.

Nordreisa kommune aksepterer ikke noen form for diskriminering, og forventer at folkevalgte og ansatte bidrar til å virkeliggjøre denne holdningen.

9 DET SKAL VISES VARSOMHET I FORHOLD TIL GAVER OG ANDRE FORDELER

Folkevalgte og ansatte i Nordreisa kommune skal takke nei til personlige fordeler som kan påvirke, eller være egna til å påvirke, dømmekraften i det arbeidet en gjør. Eksempel på slike mulige personlige fordeler kan være:

- Gaver som er av en slik art at de kan påvirke, eller kan tenkes å være egnet til å påvirke, en avgjørelse. Dette gjelder likevel ikke blomster, konfekt eller lignende i en sammenheng der slik oppmerksomhet er naturlig. Ved tvil skal saka legges fram for nærmeste overordnede. Gaver som ikke kan tas imot, skal returneres avsender med forklaring.
- Utnytte kommunale rabattordninger for å oppnå egne fordeler i forbindelse med personlige innkjøp.

Reiseutgifter i faglig sammenheng skal dekkes av kommunen. Unntak kan bare skje etter avtale med rådmannen.

Dersom avdelinger blir tilbudt gaver fra firma, privatpersoner eller veldedighetsorganisasjoner, skal det avklares med rådmannen om disse kan tas imot.

Ansatte kan ikke ta imot testamentariske gaver fra brukere av kommunens tjenester, for eksempel omsorgstjenester, når dette har sammenheng med arbeidet i kommunen.

10 DET SKAL VERNES OM KOMMUNEN SINE RESSURSER OG VERDIER

Bruk og lån av kommunens biler, maskiner og annet utstyr av forskjellig art skal bare skje i samsvar med egne fastsatte retningslinjer. Det samme gjelder for kjøp/salg av utstyr. Materiellet kan bare brukes privat og ikke i næringsssammenheng, jfr. pkt. 3. Ved alt lån av utstyr skal låner dekke eventuelle utgifter. Salg av kommunens biler, maskiner og utstyr for øvrig skjer, etter nærmere vurdering og ved offentlig kunngjøring.

11 VARSOMHET VED KOMMUNIKASJON I SOSIALE MEDIA

Bruken av sosiale media utfordrer den enkeltes bevissthet på egen kommunikasjon. Ansatte skal være seg bevisst at de kan oppfattes som kommunalt ansatte også når de ytrer seg (om sine saksområder) i sosiale media.

Nordreisa kommune har egne retningslinjer for bruken av sosiale media.